

**IN THE
WORLD
LIKE LOVERS DO
*GYLLEBOVERKET***

IN THE WORLD LIKE LOVERS DO

GYLLEBOVERKET

Med utställningen *In the World Like Lovers Do* har Gylleboverket skapat en allomslutande installation på Havremagasinet bottenvåning. Här leder en smal bro ut till en ö som är omgiven av vatten och lägereldar. Besökaren bjuds in att ta plats mitt i en ritual. Även om de performativa inslagen som visas i videoprojektionerna har skett på en annan plats och vid en annan tidpunkt så finns här en möjlighet att delta; installationen är uppbyggd på det sättet att man som besökare måste träda in i verket och bli en del av det. Detta ligger i linje med något som är centralt för både verket och Gylleboverkets praktik i stort, nämligen vad det innebär att samlas kring något och utföra handlingar tillsammans. Något som verkar som

en självklar och grundläggande ansats leder vidare till komplexa frågor om vårt sätt att leva och verka i en samtid kantad av exploatering, katastrofer och främlingskap. Hur gör vi för att återansluta oss till varandra, till det mänskliga och till kosmos?

Ordet återansluta, som Gylleboverket själva ofta återkommer till, är till en början inte särskilt abstrakt eller svårt att förstå. Det kan sägas handla om att skapa en kontakt mellan människor, andra levande organismer och naturen som går bortom ett vardagligt och slentrianmässigt förhållningssätt, för att därigenom fördjupa och förändra relationerna. Det som däremot kvarstår är just frågan om hur vi gör. Det är här

som Gylleboverkets praktik tar vid. I *In the World Like Lovers Do* står ritualen i fokus. Ritualen är till sin natur performativ och utförs enligt ett givet ramverk, vare sig det handlar om att samlas på en särskild plats, att utföra speciella handlingar eller tänka på något enligt ett visst mönster. De ritualer som Gylleboverket ägnar sig åt är inte menade, som i många andra typer av ritualer, att symbolisera en religiös berättelse eller åberopa kulturella traditioner, men de delar vissa karaktärsdrag. Ett av dem är materialens och rummets betydelse som, liksom ljuset och doften i till exempel kyrkorum, är konstruerat för att framkalla en viss sinnesstämning. På bottenvåningen på Havremagasinet är mörkret rådande, mjuka mattor och den stillsamma

vattenspegeln skapar en känsla av intimitet och ro. Ljudspåret griper tag i kroppen och förankrar den i rummet. Ritualen tar plats kring en eld som lyser upp ansiktena på de som samlats här. Deras handlingar och uttryck präglas av närvaro, vilket förenar många ritualer oavsett förtecken och utgör dess inneboende kraft. Genom närvaron kan uppmärksamheten riktas mot något som vi vanligtvis knappt lägger märke till eller tar för givet. Det blir ett brott mot en strid ström av vardagligt tänkande som lätt knyter an till gängse strukturer, trots att vi anar att de inte är till det bästa. Närvaron är inte en koncentrationsövning utan ett sätt att se och känna som banar väg för ett nytt förhållningssätt till omvärlden. Ritualerna låter oss också närma oss sådant som överskrider vårt förnuft – vare sig det handlar om döden, kärleken eller vår plats i kosmos.

Som komplement till sin konstnärliga praktik driver Gylleboverket en permakulturgård, samt en plattform som fungerar som en samlingsplats för kulturutövare. Även om aktiviteterna här skiljer sig från installationerna och de performance som tar plats i olika konstsammanhang så finns det en helhetstanke som ligger till grund för det vi ser på Havremagasinet. Å ena sidan har vi tanken om att samlas och organisera sig för förändringar. Å andra sidan handlar det om relationen till naturen. Permakultur som odlingsform lägger stor vikt vid det sociala och hur olika kretslopp och system kan ansluta sig till varandra och bli en helhet. Man gör alltså ingen större åtskillnad på

människor och natur utan de utgör tillsammans en enhet. En enhet som endast kan uppstå om det finns en kontakt mellan delarna. Detta leder oss tillbaka till ordet återansluta. Trots ordets skenbara självklarhet bär det mig sig en fråga i form av ett ”åter”. För vad är det egentligen vi en gång varit anslutna till, förlorat och nu strävar efter att ansluta oss till på nytt?

Relationen mellan människa och natur, och ifrågasättandet av separationen mellan dem, har varit angeläget vid upprepade tillfällen i historien. Inte minst under romantiken. I litteraturen och konsten från perioden får ofta människans känsloliv speglas i det omgivande landskapet. Titeln *In the World Like Lovers Do* klingar samtida men finner en möjlig resonansbotten här. En skildring som gör sig påmind är Georg Büchners novell från 1836 om den schizofrene poeten Lenz promenader och upplevelser i det dimhöljda bergsmassivet Vogeserna. I beskrivningarna finns något som skulle kunna vara en återanslutning: ”han föreställde sig att det måste vara en källa till oändlig lycksalighet att på så vis beröras av varje livsforms särskilda liv, att ha ett sinne för stenar, metaller, vatten och växter, att ta till sig vart och ett av naturens väsenden med samma drömlika lätthet som blommorna alltefter månens olika faser tar till sig luften.” Lenz erfarenheter stannar dock inte vid det innerliga förhållandet till naturen, som för övrigt också präglas av tyngden från mörkret och tystnaden bland bergstopparna

– hans känslighet inför omvärlden gäller även människorna. ”Han gick genom byn, ljus strålade genom fönstren, han kikade in där han gick förbi, barn till bords, gummor, små flickor, idel lugna fridfulla ansikten, det var som ljuset strålade ut från människorna där inne, han blev lätt till sinnes.” Kanske missar vi det som är av vikt om vi hakar upp oss vid Lenz schizofreni, för är det inte i stället den älskandes blick som präglar hans förhållande till omvärlden? Han tycks kunna lära oss något om världen som helhet och den ger honom även ett gensvar. Väl inne i den första stugan hälsas han av ”Välkommen hit, fast vi inte känner varandra!”

Även om vi aldrig får svar på vad detta ”åter” syftar till så vet vi hur det känns. Genom Lenz liksom Gylleboverket får vi syn på hur varje stund bär med sig potentialen att återansluta till världen. Det börjar med att placera sig själv mitt i den och för en stund lägga distinktionerna åt sidan som det dagliga livet har upprättat, att finna närvaron och den älskandes känslighet inför vattnet, elden, organismerna och världen.

Text: Elias Kautsky, producent

GYLLEBOVERKET OM ARBETSPROCESSEN

*"När syndafloden dragit sig tillbaka.
Och havet skilde sig från land.*

*När människorna precis hade vaknat.
Så kröp kärleken försiktigt upp på
land "*

- Vladimir Vysotskij, Balladen om kärleken

Hur kan vi använda oss av konstens potential för att förstå oss själva och vår roll i relation till världen och de skeenden vi befinner oss i?

Kan den verka i en omställning?

Kanske som en sorts transformationsrit, en besvärjelse, eller ett löfte om att förbinda sig med världen?

Vad är det att vara människa?

Vad vill vi att det ska vara att vara människa?

Hur ser världen ut om vi tittar från vårt innersta väsen?

Vad säger det oss? Och hur lyssnar och ansluter vi till det?

Processen är ett pågående sökande genom det performativa.

Det är en genomgripande, kollektiv och personlig upplevelse och undersökning av rituell närvaro och en rörelse mot ett utvidgat ekologiskt själv.

Vi gör det för att återansluta oss till varandra, till det mer än mänskliga, naturen och kosmos.

Technomassan - massan av mänskligt skapade strukturer, har sedan två år överskridit världens totala biomassa - Alltså massan av alla levande organismer.

Vi läser att apokalyps betyder avslöjande.

Språkets inneboende kraft att berätta något för oss.

Avslöjande. Att ta bort slöjan, se klart. Och att våga fortsätta titta.

Livet vill leva. Om vi ger det plats. Naturen i sig själv är självgenererande, den växer, om den får lov at växa. Årmiljarder av evolution har förfinat detta. Om en gräsmatta lämnas ifred förvandlas den långsamt till en skog, sådan är successionen, naturens självläkande förmåga. Också vi kan växa om vi ger utrymme och tid till varats tillblivelse att ta plats i sin egen takt och rytm.

Vi är uppfostrade i ett samhälle baserat på våld, slaveri, och separation.

Det har låtits genomsyra både liv och våra relationer – till varandra, till haven, skogarna och den komplexa helhet av oskiljaktiga relationer vi är en del av, som om vore vi inte livsavgörande för varandra.

Vi är inte i bra form. Lager av mönstrade beteenden, sociala strukturer, inlärd normer, känslor och rädslor står mellan oss och världen.

Men vi har också minnen som sträcker sig långt innan detta. Industrisamhället är bara en fraktal av den mänskliga erfarenheten. Vi har alla ett gemensamt ursprung i den regenerativa impulsen som kallas liv.

Ett levande system av ständigt föränderliga tätt sammanlänkade entiter som jag och du är en del av, och som aldrig har varit, eller kan bli, separerade.

Snarare än ett jag och du eller vi och dem, finns ett jag i dig, du i mig, ett vi i världen.

Ordet kultur kommer från cultura, att bearbeta eller odla. Vi odlar vår kultur.

Det är inte bara någonting som faller över oss, det är något vi skapar och ger kraft till genom att följa det som skapats eller att gå emot det.

Till Etta och hennes syskon sa hennes pappa alltid att de inte skulle vara rädda – “tänk själv och var inte rädd”, sa han.

Tänk själv, men inte nödvändigtvis ensam – vi kan tänka tillsammans. Avlära, omlära, fördjupa, bära och bli buren av.

Var inte rädd.
En kärlekens dåre talar.
Lyssna.

Det finns en magisk linje mellan här och träden, och i den finns en liten öppning.

Genom den öppningen smyger vi oss in för att odla vår vildhet igen.

Naturen i oss och oss i naturen.
Odlar nya kulturer, bygger något där vår inre kunskap om en regenerativ sammanhängande värld kan flyta upp till ytan av det djupa vatten vi alla befinner oss i.

Kanske är både utställningen och processen en kärleksförklaring, till det vi bär i oss och det som bär oss i sig. Till kraften i att älska. Till livet som vill leva.

...’Och dårarna, för dårar finns det än, de fyller sina bröst med kärleken, De fyller sina liv med detta enda. För de tror att älska är att andas, att leva.’

- Vladimir Vysotskij, Balladen om kärleken

(Översättning Ola & Carsten Palmer)

**☞☞ Vad är det att vara människa?
Vad vill vi att det ska vara
att vara människa?**

**Hur ser världen ut om vi tittar
från vårt innersta väsen?**

**Vad säger det oss?
Och hur lyssnar och ansluter
vi till det?**

OM GYLLEBOVERKET

Gylleboverket är en konstnärsgrupp och en plattform för samtida konst och kultur med bas i en gammal industribyggnad på landsbygden i östra Skåne. Konstnärsgruppen tar avstamp i djupekologi, ett ekologiskt tänkande och det spirituella.

De arbetar ofta med större platsspecifika installationer, performance, riter, film och sociala skulpturer. Som komplement till gruppens egna konstnärliga utforskanden driver de Plattformen Gylleboverket; en kulturell samlingsplats för konstnärliga experiment, film och möten där självorganisering och samarbeten undersöks.

I utställningen på Havremagasinet medverkar förutom Etta Säfve och Jona Elfdahl också Fredrik Pusa (foto), Jan Alvemark (ljudläggning), Per Viktor Hjalmarsson, Vilma Määtänen, Ola Rubin, Niklas Alexandersson, Johan Alexandersson, Saai Chantem, Lava Chantem Mauritson, Robin Tidblom, Niclas Hallberg, Stina Pehrsson, Karla, Tide Bäckström Säfve, Olivia Mauritzen, Salomo Elfdahl, Issa Elfdahl, Bo Lönnå, Daniel Quartley, Lisa, Viktor/Elin/ Love/Momo/Jumjum/Vilde Säfve, Maurits Tistelö, Klara Wenner Tångring, Benjamin von Bothmer, lokalbefolkning i Tårnby, Danmark, från trakten runt Gyllebo i Skåne och i Örebro samt personal på Havremagasinet, Boden (sång, musik och ritualer).

**TÄNK PÅ MILJÖN:
Lämna gärna tillbaka
mig när du läst klart!**

**Läs mer om Havremagasinet och
vårt program på vår webbsida!**

**info@havremagasinet.se
www.havremagasinet.se
@havremagasinet.se**

**HAVREMAGASINET
Norbottensvägen 18
SE-961 36 Boden**